

K O R R A L D U S

Korraldus Männiku VII EELNÕU

I. ASJAOLUD

Osaühing Eesti Killustik (edaspidi *OÜ Eesti Killustik*) (registrikood 10126848, aadress Rõstla karjäär, Rõstla küla, Põltsamaa vald, Jõgeva maakond, 48022) esitas Keskkonnaministeeriumile 19.12.2016 maavara kaevandamiseks keskkonnaloa (edaspidi ka *kaevandamisluba*) taotluse (registreeritud 21.12.2016 Keskkonnaministeeriumi dokumendihaldussüsteemis nr 14-5/16/11264).

Alates 01.01.2017 hakkas kehtima maapõuseaduse (edaspidi *MaaPS*) ja selle alamaktide muudatus. MaaPS § 130 lg 2 sätestab, et enne seadusemuudatuse jõustumist esitatud loa taotlusele kohaldatakse taotluse menetlusse võtmise ajal kehtinud menetlusõigusnorme, kui käesoleva seaduse jõustumise ajaks on selles menetluses algatatud keskkonnamõju hindamine või loa andja on andnud eelhinnangu tegevuse olulise keskkonnamõju kohta. Eelhinnang antakse käesoleva korralduse eelnõu lisas 1, seega ei ole seda enne 01.01.2017 antud.

MaaPS § 130 lõike 3 kohaselt viib Keskkonnaamet lõpule Keskkonnaministeeriumi menetluses olnud pooleli olevad üldgeoloogilise uurimistöõ loa, uuringuloa ja kaevandamisloa andmise menetlused.

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

OÜ Eesti Killustik taotleb kaevandamisluba Tallinna-Saku liivamaardlas Männiku VII liivakarjääri mäeeraldisele ehitusliiva kaevandamiseks. Maardla põhimaavaraks on ehitusliiv. Maavara kasutatusala on üld- ja teedeehitus. Männiku VII liivakarjääri mäeeraldis asub Harju maakonnas Tallinna linnas Nõmme linnaosas reformimata riigimaal. Taotletav mäeeraldis kattub tehisjärvega Raku järv (keskkonnaregistri kood VEE2006030). Taotletava mäeeraldisel pindala on 22,49 ha ja mäeeraldisel teenindusmaa pindala on 23,80 ha. Taotletava loa kehtivusaeg on 30 aastat.

Seisuga 30.09.2016 on taotletava mäeeraldisel ehitusliiva aktiivne tarbevaru 1 162 tuhat m³, milles kaevandatav on 1 144 tuhat m³.

Taotletav mäeeraldis kattub tehisjärvega Raku järv (keskkonnaregistri kood VEE2006030) ja selle veekaitse- ja kalda piiranguvööndiga. Järv on tekkinud varasema kaevandamise tulemusena,

kattub maardla aktiivse tarbevaruga ja on varasemalt korrastamata, mistõttu ei laiene sellele kaevandamisetegevust kitsendavad piiranguvööndid.

Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa paiknevad osaliselt riigikaitseliku objekti Männiku harjutusväli (VID kood 51) piiranguvööndis, lõunaosas külgnevad vahetult riigikaitseliku ehitise Männiku linnak (VID kood 37) piiranguvööndiga.

Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa kattuvad täielikult II kategooria kaitsealuse liikide *Myotis daubentonii* (veelendlane; keskkonnaregistri kood KLO9110809), *Myotis dasycneme* (tiigilendlane; keskkonnaregistri kood KLO9110810) ja *Eptesicus nilssonii* (põhja-nahkhiir; keskkonnaregistri kood KLO9110808) elupaigaga. Mäeeraldisel idaservast ~4,7 m kaugusele jääb Männiku kõre ja kivisisaliku püsielupaik.

Kaevandamisloa taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri andmete volitatud töötaja (31.01.2017 kiri nr 9-3/17/2180).

Riigilõiv 500 eurot on tasutud 13.12.2016 riigilõivuseaduse § 123 lõike 1 kohaselt.

Keskkonnaamet küsis 15.02.2017 kirjaga nr 12-2/17/2352-3 Tallinna Linnavalitsuselt, kas nimetatud reformimata maale on esitatud taotlusi maa tagastamiseks või ostueesõigusega erastamiseks.

Tallinna Linnavaraamet vastas 01.03.2017 kirjaga nr 4.3-5/921-2, et Raku tehisjärve alune reformimata maa, mis külgneb Männiku liivakarjääri mäeeraldisega ning riigikaitsemaaga (Männiku polügoon), paikneb endisel Kurna mõisa kinnistul K-19, mille omanik oli Tallinna linn. Maa tagastamiseks esitatud taotlus on lahendatud, kuna kohalik omavalitsus ei ole maa tagastamise õigustatud subjekt. Maa ostueesõigusega erastamise avaldusi nimetatud maa kohta esitatud ei ole.

Kaevandamisloa taotlus on 15.03.2017 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja 17.03.2017 ajalehes Harju Elu. Keskkonnaamet teavitas 16.03.2017 kirjaga nr 12-2/17/3798 kaevandamisloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest OÜ Eesti Killustik, Tallinna linnavalitsust ja piirinaabreid.

AS Silikaat Kinnisvara esitas 28.03.2017 e-kirjaga teabenõude paludes Männiku VII liivakarjääri taotlusmaterjale. Keskkonnaamet edastas 29.03.2017 e-kirjaga AS-le Silikaat Kinnisvara Männiku VII taotlusmaterjalid (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 29.03.2017 nr 12-2/17/3798-2).

AS Silikaat Grupp esitas 27.03.2017 e-kirjaga teabenõude paludes Männiku VII taotlusmaterjale. Keskkonnaamet edastas 29.03.2017 e-kirjaga AS-ile Silikaat Grupp Männiku VII taotlusmaterjalid (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 29.03.2017 nr 12-2/17/3798-3).

Silikaadi Tehnopark OÜ esitas 29.03.2017 kirjaga nr 20170329 vastuväite 16.03.2017 Männiku VII liivakarjääri kaevandamisloa menetlusse võtmisest teavitamise kirjale. Vastuväites toodi välja:

1. Silikaadi Tehnopark OÜ on kategooriliselt vastu maavara kaevandamise loa väljastamisele Tallinn-Saku liivamaardlal asuva tingnimetusega Männiku VII liivakarjääris ehitusliiva kaevandamiseks;
2. Kaevandatava liiva väljaveoks on loa taotleja kavandanud juurdepääsuteed, mis läbib OÜ Silikaadi Tehnopark kuuluvat kinnistut – katastriüksus 78404:405:4820. Kavandatud veomaht kinnistut läbival sõiduteel suurendab märgatavalt transpordivahendite põhjustatavat õhureostust tolmuna, mis halvendab OÜ Silikaadi Tehnopark klientide

tegutsemiskeskkonna kvaliteeti, esmajoones kinnistul asuva toiduaineid tootva AS Marmiton huvidest lähtuvalt;

3. Kaevandamise territooriumil esineb I ja II kategooria kaitsealuste liikide kasvukohti ja elupaiku, ei sisaldu taotluses liigikaitseeksperdi (ja AS Silikaat) arvamust kaevandamise kohta. Taotletav kaevandustegevus mõjutab neid kindlasti. OÜ Silikaadi Tehnopark on koostöös AS-iga Silikaat panustanud väga palju I ja II kategooria liikide kaitsesse Saku-Männiku maardlas.

Keskkonnaamet saatis 30.03.2017 kirjaga nr 12-2/17/3798-5 OÜ-le Eesti Killustik Silikaadi Tehnopargi OÜ vastuväite omapoolse arvamuse avaldamiseks.

OÜ Eesti Killustik esitas 14.04.2017 omapoolse arvamuse (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 17.04.2017 nr 12-2/17/3798-6). Arvamuses toodi välja:

1. Silikaadi Tehnopark OÜ vastuseis kaevandamisloa väljastamisele on Vastuskirja kohaselt „kategooriline.“ Vastuskirja sisust võimalik aru saada, miks vastuseis kaevandamisloa väljastamisele on sedavõrd kategooriline. Teisalt ei ole Vastuskirjas ka viidatud, millisel maapõueseaduses sätestatud alusel peaks Keskkonnaamet kaevandamisloa väljastamisest keelduma;
2. Seoses kavandatud juurdepääsuteega väidab Silikaadi Tehnopark OÜ, et Silikaadi Tehnopark OÜ kinnistut läbiva sõidutee kasutamine suurendab märgatavalt õhureostust tolmuna, mis halvendab Silikaadi Tehnopark OÜ klientide (ilmselt peetakse silmas üürnikke) tegutsemiskeskkonna kvaliteeti. Esiteks soovib OÜ Eesti Killustik juhtida tähelepanu asjaolule, et viidatud juurdepääsuteed (väljaveoteed) on kasutatud aastaid ja kasutatakse ka täna väljaveoteena Tallinn-Saku liivamaardlast, seda ka Silikaadi Tehnopark OÜ-ga seotud ettevõtja AS Silikaat karjäärdest. Teisalt on juurdepääsuteed puudutav vastuväide äärmiselt umbmäärane ja viideteta võimalikule keskkonna kvaliteedi piirväärtuste ületamisele, kui on leitud, et „kavandatud veomaht suurendab märgatavalt transpordivahendite põhjustatavat õhureostust tolmuna“. Selline paljasõnaline ja meelevaldne väide ei saa olla kaevandamisloa väljastamata jätmise õiguslikuks aluseks;
3. Seoses kaitsealuste liikide kaitsmisega OÜ Eesti Killustik vaieldamatult tunnustab Silikaadi Tehnopark OÜ ja AS Silikaat panustamist sellesse Saku-Männiku maardlas, kuid see asjaolu ei saa olla argumendiks OÜ-le Eesti Killustik kaevandamisloa väljastamisest keeldumisel. Samas jääb OÜ-le Eesti Killustik arusaamatuks, millel põhineb Silikaadi Tehnopark OÜ teadmine, et OÜ Eesti Killustik poolt kavandatud kaevandamise territooriumil esineb I ja II kategooria kaitsealuste liikide kasvukohti ja elupaiku. Vastupidiselt – OÜ Eesti Killustik on valinud Männiku VII liivakarjääri mäeeraldisel selliselt, et kaevandamistegevus ei kattuks I ja II kategooria liikide elupaigaga. Silikaadi Tehnopark OÜ ei ole vastupidist põhistanud.

Antud alal veealuse kaevandamisele tulenevat nahkhiirte esinemisest täiendavaid piiranguid ei tulene. Tegevustele nahkhiirte esinemisalal rakendub looduskaitseaduse § 55 lõikes 6 sätestatu, mille kohaselt kaitsealuse loomaliigi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal on keelatud. Kaevandamiseks kavandatud Männiku VII liivakarjääri ala ei ole nahkhiirte pesitusala.

MaaPS § 49 lõike 4 alusel saatis Keskkonnaamet 24.05.2017 kirjaga nr 12-2/17/3798-7 Männiku VII kaevandamisloa taotluse Kaitseministeeriumile arvamuse saamiseks kuna mäeeraldis või selle teenindusmaa asub riigikaitse ehitise maa-alal või selle piiranguvööndis.

Kaitseministeerium teavitas 28.06.2017 kirjaga nr 12-1/17/2252, et on tutvunud Männiku VII liivakarjääri kaevandamisloa taotlusega ja ei esita selle kohta märkusi.

Keskkonnaamet saatis 21.08.2017 kaevandamisloa taotluse, taotluse kohta tehtava otsuse ja loa eelnõu arvamuse saamiseks kaevandamiskoha kohalikule omavalitsusele.

Tallinna Linnavalitsus nõustus 21.09.2017 otsusega nr 6.1-7.2/1042-2 kaevandamisloa andmisega Männiku VII mäeeraldisele tingimusega, et juurdepääsuteedel transpordist põhjustatud tahkete osakeste tekke vähendamiseks ei kasutataks kloriide.

Keskkonnaamet arvestab Tallinna linna seatud tingimusega ning lisab antud tingimuse kaevandamisloa täiendavaks tingimuseks.

Keskkonnaamet saatis 17.10.2017 maavara kaevandamise loa taotluse ning taotluse kohta tehtava otsuse eelnõu arvamuse saamiseks Kaitseministeeriumile ja maavarade komisjonile

Maavarade komisjon nõustus 20.11.2017 protokollilise otsusega nr 17-174 kaevandamisloa andmisega Männiku VII mäeeraldisele. Maavarade komisjon soovitas anda mäeeraldise nimetuseks „Männiku VII liivakarjäär“. Keskkonnaamet arvestab maavarade komisjoni sooviga.

Kaitseministeerium määratud tähtjaks arvamust ei esitanud.

Keskkonnaamet saatis 08.12.2017 uuesti maavara kaevandamise loa taotluse ning taotluse kohta tehtava otsuse eelnõu arvamuse saamiseks Kaitseministeeriumile.

Kaitseministeerium ei nõustunud 05.01.2018 kirjaga nr 12-1/17/5448 kaevandamisloa andmisega Männiku VII liivakarjääri mäeeraldisele. Selleks et hinnata kavandatava tegevuse mõju Männiku harjutusvälja töövõimele soovis Kaitseministeerium, et kaevandamisloa taotluse seletuskirjas järgmiseid asjaolusid täpsustatakse ja täiendatakse:

1. Taotluse seletuskirja peatükis 6 on märgitud, et laadimise ajaks rajatakse hüdropuistangu ja tee vahele paralleelne tee. Sellisel juhul välditakse tee kasutamist riigikaitsealadel ja ASi Silikaat tootmise jaoks vajalikel eesmärkidel. Täpsustada, mis tee kasutamist riigikaitsealadel eesmärgil välditakse. Veel on taotluse seletuskirjas, et täpne hüdropuistangu rajamise meetodika ja liikluskorraldus pannakse paika kaevandamise projektis. Täpsustada, kuhu on paralleelne tee kavandatud. Juhitakse tähelepanu asjaolule, et ehitusseadustiku § 120 lõike 1 alusel on ehitamine ilma Kaitseministeeriumi kooskõlastuseta keelatud, kui kavandatav ehitus asub riigikaitsealade ehitise piiranguvööndis või kui ehitus võib kaasa tuua riigikaitsealade ehitise töövõime vähenemise.
2. Peatükis 6 täpsustada liiva väljaveo korraldust ning mis teid selleks kasutatakse.
3. Seletuskirjas täpsustada, kuidas mõjutab kavandatav tegevus reformimata riigimaal ning Männiku harjutusvälja põhja- ja idaosas asuvaid teid. Märgitakse, et Männiku harjutusvälja töövõime säilimiseks on vaja, et olemasolevate teede olukord ei halveneks ning neid oleks võimalik kasutada riigikaitsealadel eesmärkidel.
4. Peatükis 7 on kirjutatud, et tehtavate mäetöödega süveneb Raku järv, mis võib mõjutada veekvaliteeti ja veekogude taset. Täpsustada, mis veekogusid on seletuskirjas silmas peetud ning mis on prognoositav veetase pärast kavandatava kaevanduse lõppu. Ühtlasi täpsustada 3. peatükis Männiku raba, Raku järve ja järvistu valgala põhjavee ja pinnavee käsitlusi. Praegu jääb ebaselgeks, kuidas kaevandus mõjutab nii Raku järve, selle veetaset kui ka Männiku raba, mis tervikuna jääb Männiku harjutusväljale.
5. Käsitlenud on veel Raku järve kallaste raadamist ja kaldajooni ning maininud, et kaldajoon võib muutuda. Täpsemalt selgitada, mis moel võib kaldajoon muutuda ning mis ulatuses on kavas kaldaid raadata.
6. Juhitakse tähelepanu, et Kaitseministeerium on kavandatava mäeeraldise piiriga piirneva maa-ala andnud Päästeameti kasutusse 18.07.2017 lepinguga nr 10-12/17/504. Päästeameti eesmärk on seal teha demineerimistöid päästeseaduse tähenduses. Seega soovitatakse küsida ka Siseministeeriumi ja Päästeameti arvamust.

Keskkonnaamet tegi ettepaneku OÜ-le Eesti Killustik ja Kaitseministeeriumile saada ühise laua taga kokku ning arutada Kaitseministeeriumi poolt toodud küsimused läbi.

Kohtumine toimus Keskkonnaameti Harju kontoris (Viljandi mnt 16, Tallinn) teisipäeval 30.01.2018 kell 13:00. Kohtumisel osalesid Kaitseministeeriumi esindajad, OÜ Eesti Killustik esindaja ja OÜ-st Inseneribüroo STEIGER Ole Sein.

OÜ Inseneribüroo STEIGER saatis 04.04.2019 Keskkonnaametile OÜ Eesti Killustiku esindaja poolt digitaalselt allkirjastatud täiendatud Männiku VII liivakarjääri kaevandamisloa taotlused (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 04.04.2018 kirjaga 12-2/18/4983). Taotluses on mäeeraldise nimi muudetud Männiku VII liivakarjääriks.

Keskkonnaamet saatis XX täiendatud maavara kaevandamise loa taotluse ning taotluse kohta tehtava otsuse eelnõu arvamuse saamiseks Kaitseministeeriumile.

Kaitseministeerium nõustus/ei nõustunud XX kirjaga nr XX kaevandamisloa andmisega Männiku VII liivakarjääri mäeeraldisele.

Kooskõlas MaaPS § 1 lõigetega 3 ja 4, HMS §-dega 40, 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 13.10.2017 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks kaevandamisloa andmise korralduse eelnõu ning andis 18.10.2017 kirjaga nr 12-2/17/3798-14 OÜ Eesti Killustik ja menetlusosalistele teada haldusakti eelnõu valmimisest. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lõike 2 ja KeÜS § 48 lõike 4 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates. Ettepanekuid ja/või vastuväiteid ei laekunud.

KeÜS § 48 lõike 2 kohaselt keskkonnaloa taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teadet ei avalikustata väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selleks puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jätab kaevandamisloa taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuseks puudub piisav avalik huvi.

II. KAALUTLUSED

2.1. Õiguslik alus

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 1 esitab taotleja kaevandamisloa saamiseks kaevandamisloa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet. Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 6 ja 7 saadab loa andja kaevandamisloa taotluse ning taotluse kohta tehtava otsuse eelnõu arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohalikule omavalitsusele ja maavarade komisjonile, kes teatavad oma arvamusest kirjalikult.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 23.01.2017 määrusele nr 4 „Üldgeoloogilise uurimistöo loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa taotluse esitamise kord ning taotluse vorm ja täpsustatud nõuded taotluse kohta ning üldgeoloogilise uurimistöo loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa vorm“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Taotletava loa kehtivusajaks on OÜ Eesti Killustik määranud 30 aastat. Vastavalt MaaPS § 131 lõikest 1 enne käesoleva seaduse jõustumist esitatud kaevandamisloa taotluste alusel antakse liiva, meremuda või savi kaevandamise luba kuni 30 aastaks, kui luba taotletakse kaevandamiseks liiva, meremuda- või savimaardlas, mis oli taotluse esitamise ajal üleriigilise tähtsusega.

Vabariigi Valitsuse 23.10.2008 määruse nr 155 „Katastriüksuse sihtotstarvete liigid ja nende määramise kord“ § 6 punkti 11 järgi peab maavara (v.a turba) kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve olema mäetööstusmaa. Taotletav ala asub reformimata riigimaal. Enne kaevandamistöödega alustamist Männiku VII mäeeraldisel tuleb luua alale katastriüksus ning maa sihtotstarbeks määrata mäetööstusmaa.

2.2. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse¹ (edaspidi *KeHJS*) § 6 lõike 2 punkti 2 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 3 punkti 4 kohaselt peab loa andja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamisel kuni 25 ha suurusel alal on oluline keskkonnamõju ning kaaluma keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkust. Eelhindamisel ja keskkonnamõju hindamise vajalikkuse kaalumisel lähtub otsustaja KeHJS § 6 lõikes 3 määratud kriteeriumidest.

KeHJS § 6 lõigete 2² ja 3¹ kohaselt otsustatakse KMH vajalikkus lähtudes KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindangu tulemusest (vt lisa 1) ja KeHJS § 6 lõikes 3¹ nimetatud asjaomaste asutuste seisukohtadest (seisukohad ning selgitused nendega arvestamise või arvestamata jätmise kohta, vt punkt III).

Loa andja on seisukohal, et keskkonnamõju hindamine jäetakse algatamata, kuna:

1. Kavandatav tegevuskoht ei asu kaitsealal ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata kaitsealasid ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
2. Eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine ei mõjuta põhjavee režiimi;
3. Üle normatiivse tolmu ja müra tekkimise korral võtab arendaja kasutusele leevendusmeetmed (teede niisutamine, veoautode koormate katmine, müratõkkevalli rajamine);
4. Eelhindamise tulemusena selgus eeldatavalt olulise kumulatiivse mõju puudumine.

2.3. Kaalutlused loa andmisel

OÜ Eesti Killustik taotleb kaevandamisluba Männiku VII liivakarjääris kaevandamiseks sooviga laiendada ettevõtte tegevust Tallinna piirkonda nähes ühe võimalusena varasemalt kaevandatud, kuid ammendamata, alade taas kasutusele võtmist.

Kaevandamisloa andmise menetlusele kohaldatakse HMS avatud menetluse sätteid ja KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui

¹ KeHJS § 56 lg 12 kohaselt kohaldatakse enne 13.07.2017 esitatud tegevusloa taotlusele, mille KMH algatamise või algatamata jätmise üle ei ole otsustatud, tegevusloa taotluse esitamise ajal kehtinud KeHJS redaktsiooni. Sellest tulenevalt on siin ja edaspidi käsitletud KeHJS-i sätteid taotluse esitamise ajal 19.12.2016 kehtinud KeHJS redaktsioonist (RT I, 10.11.2016, 4; kehtivusaeg 21.11.2016-31.12.2016).

keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

MaaPS § 55 lõige 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud karistus kaevandamisjäätmekäitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning OÜ Eesti Killustik ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmekäitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 10.07.2017).

Tulenevalt MaaPS § 50 lõikest 6 tuleb kaevandamisloa taotlemisel taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmekäitlemise, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmevõtja jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab kaevandamisloa taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmekäitlemise kohta. Kui jäätmed tekivad kaevandamise käigus, siis jäätmeseaduse § 42¹ lõike 3 punkti 1 alusel esitatakse kaevandamisjäätmekava loa andjale kinnitamiseks koos asjaomase loa taotlusega, lähtudes MaaPS kehtestatud nõuetest. Jäätmeseaduse § 7¹ lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjäätmekäitlemiseks jäätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena. OÜ Eesti Killustik esitas koos maavara kaevandamise loa taotlusega kaevandamisjäätmekava.

Vabariigi Valitsuse 10.03.2011 korraldusega nr 127 on kiidetud heaks „Ehitusmaavarade kasutamise riiklik arengukava 2011-2020“. Arengukavas käsitletakse riigi huvi järgmiselt: „Ehitusmaavaradest lähtudes on riigi huvi tagada tarbijate, eelkõige riigi infrastruktuuri ehitusobjektide nõuetekohane ja majanduslikult optimaalne varustamine kvaliteetsete ehitusmaavaradega, luua tingimused kaevandamise ja kasutamise tehnoloogia igakülgsuks arenguks, võttes tarvitusele kõik meetmed ehitusmaavarade ratsionaalseks kasutamiseks ning maavara ja keskkonna kaitsmiseks“.

Arengukava järgi tuleb kaevandamisel eelistada enne uute maardlate kasutuselevõttu juba avatud maardlate maksimaalset võimalikku kasutamist. Kasutuses olevate maardlate kohta on nii keskkonnatingimuste kui ka kaevandamise tehnoloogiliste võimaluste osas piisavalt vajalikku informatsiooni.

Arengukava järgi, kui taotletakse kaevandamisluba või loa muutmist või mäeeraldise laiendamist selliselt, et taotletava tegevuse tulemusena tagatakse maavara säästlik kasutamine või korrastamistingimuste otstarbekam täitmine, ei ole vajalik varustuskindluse analüüsi teostamine. Taotletava tegevusega:

- 1) välditakse majanduslikult ebaotstarbekate jääkvaru plokkide teket, v.a juhul, kui plokki tekkimist põhjustava taristu (infrastruktuuri) rajamisega seotud riiklikud huvid prevaleerivad maavara kaevandamisega seotud huvide üle;
- 2) väljatakse maavara täielikult ka vertikaalsuunas;
- 3) tagatakse korrastamistingimuste otstarbekam täitmine;
- 4) tagatakse planeeringutest või riigi taristu ehituse ja laiendamise vajadustest tingitud tegevuste raames maapõue ja maavara kaitse nõuete täitmine ning maavara ratsionaalne kasutamine.

Ehitusmaavarade kasutamise riikliku arengukava 2011-2020 kohaselt ei kohaldata varustuskindluse analüüsi varasemalt kaevandatud aladele. Taotletava Männiku VII liivakarjäär mäeeraldise alal toimus ehitusliiva kaevandamine aastatel 1960-1970. Taotletava tegevusega väljutatakse maavara täielikult vertikaalsuunas ja tagatakse korrastamistingimuste otstarbekam täitmine luues mäeeraldise piires korrektse tehiseveekogu põhja.

Kuna taotletava mäeeraldise ala kattub täielikult eelnevalt kaevandatud alaga, tegevusega väljastatakse maavara täielikult vertikaalsuunas ja tagatakse korrastamistingimuste otstarbekas täitmine ei teostanud Keskkonnaamet varustuskindluse analüüsi.

Eelnevast tulenevalt on Keskkonnaamet seisukohal, et taotletav tegevus ei ole vastuolus riigi huvidega.

2.4. Täiendavate tingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja – vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). Tulenevalt MaaPS § 56 lõike 1 punktist 9, lõike 2 punktist 5 ja keskkonnaministri 23.01.2017 määruse nr 4 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa taotluse esitamise kord ning taotluse vorm ja täpsustatud nõuded taotluse kohta ning üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa vorm“ § 6 lõikest 4 märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded.

Kaevandamisloa andmisel on otstarbekas kanda antavale loale nr HARM-XXX järgmised täiendavad tingimused:

- 2.4.1 Mäeeraldise väljaveoteedel transpordist põhjustatud tahkete osakeste tekke vähendamiseks tuleb teed niisutada. Niisutamisel ei tohi kasutada kloriide;

III. OTSUSTUS

Arvestades eeltoodut ja võttes aluseks MaaPS § 48 ja § 52 lõike 2, keskkonnaministri 23.01.2017 määruse nr 4 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa taotluse esitamise kord ning taotluse vorm ja täpsustatud nõuded taotluse kohta ning üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa vorm“ ning Keskkonnaameti peadirektori 15.08.2016 käskkirja nr 1-1/16/306 „Osakondade põhimääruse kinnitamine“ lisa 1 „Keskkonnaosakonna põhimääruse kinnitamine“ ning tuginedes Tallinna Linnavalitsuse 21.09.2017 otsusele nr 6.1-7.2/1042-2, maavarade komisjoni 20.11.2017 istungi protokollilisele otsusele nr 17-174, Kaitseministeeriumi arvamusele XXXX ja OÜ Eesti Killustik taotlusele, otsustan:

3.1 Mitte algatada keskkonnamõju hindamist Männiku VII liivakarjääris maavara kaevandamise loa taotlemisele

3.2 Anda ettevõttele OÜ Eesti Killustik maavara kaevandamise luba nr HARM-XXX Tallinna-Saku liivamaardla maardlas Männiku VII liivakarjääris kehtivusajaga 30 aastat.

3.3 Antavasse loasse kanda järgnevad andmed:

- 3.3.1 Loa omaja: OÜ Eesti Killustik (registrikood 10126848, aadress Röstla karjäär, Röstla küla, Põltsamaa vald, Jõgeva maakond, 48022);
- 3.3.2 Kaevandaja: OÜ Eesti Killustik (registrikood 10126848, aadress Röstla karjäär, Röstla küla, Põltsamaa vald, Jõgeva maakond, 48022);

- 3.3.3 Maardla: mäeeraldis asub Tallinna-Saku liivamaardla. Maardla registrikaardi nr 0109. Maardla põhimaavaraks on ehitusliiv;
- 3.3.4 Mäeeraldis: Männiku VII liivakarjäär, mäeeraldise liik on uus mäeeraldis. Mäeeraldise pindala on 22,49 ha ja asub Tallinna linnas;
- 3.3.5 Mäeeraldise teenindusmaa: pindala on 23,80 ha. Kaevandatud maa kasutamise otstarve on tehisveekogu;
- 3.3.6 Geoloogiline uuringu aruande nimetus: 30.09.2016. Varud on kinnitatud keskkonnaministri 14.02.1997 kirjaga nr 97-7;
- 3.3.7 Maavaravaru: mäeeraldise piires on ehitusliiva aktiivne tarbevaru 1 162 tuh m³, millest kaevandatav on 1 144 tuh m³
- 3.3.8 Maavara kasutusala: üld- ja teedeehitus;
- 3.3.9 Täiendavad tingimused:
- 3.3.9.1 Mäeeraldise väljaveoteedel transpordist põhjustatud tahkete osakeste tekke vähendamiseks tuleb teed niisutada. Niisutamisel ei tohi kasutada kloriide.

3.4 Avalikustada OÜ Eesti Killustik kaevandamisloa andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Maavara kaevandamise luba HARM-XXX on kättesaadav Keskkonnaameti e-teenuste portaalis <https://eteenus.keskkonnaamet.ee>.

Käesolevat otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul loa teatavaks tegemisest, esitades vaide käesoleva haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Maria Karus
juhataja
maapõuebüroo

Saata: OÜ Eesti Killustik

Teadmiseks: Tallinna Linnavalitsus

Harry Kuivkaev
maapõuespetsialist
maapõuebüroo